

Investerera i Svenskfinland!

**VALMANIFEST
2015**

Finlands Svenska Socialdemokrater

1. Tvåspråkig folkrörelse för hela Finlands bästa

Finlands svenska socialdemokrater FSD har arbetat för ett tvåspråkigt Finland med lika möjligheter för alla sedan år 1899. FSD anser att landets tvåspråkighet och en med språklagen förenlig rätt till svenskspråkig service tryggas bäst i ett samhälle, där den nordiska välfärdsstaten utvecklas och förstärks. När människorna är jämlika och den offentliga sektorn är stark, kan man också trygga den svenskspråkiga befolkningens service och kultur.

Svenskans ställning, som ett med finskan jämbördigt nationalspråk, är ett internationellt föredöme som gagnar hela landet. För att kunna försvara det svenska nationalspråkets ställning, behövs stöd och konkreta insatser av alla partier, inte minst av de stora. FSD är stolt över SDP:s konsekventa och långsiktiga arbete för tvåspråkigheten. På så sätt bygger partiet en bro till socialdemokratin i övriga Norden. Som ett genuint tvåspråkigt parti erbjuder SDP möjligheter att vara politiskt aktiv på svenska.

2. Utbildning

Finland är ett föregångsland i utbildningsfrågor. Därför anser FSD att det finns alla förutsättningar att göra skolsvenskan och universitetssvenskan mera meningsfulla för de unga. Fokus i undervisningen ska ligga på muntlig kommunikation, och den svenska verkligheten i Finland bör göras känd för ungdomarna. Det finlandssvenska och det riks-svenska program- och kulturutbudet kan utnyttjas bättre i undervisningen. Svenskundervisningen blir roligare med en levande kontakt till svenskan i Finland och i Sverige.

FSD tycker att det är viktigt för de ungas allmänbildning att läsa nationalspråken i skolan och undervisningen kunde med fördel ytterligare tidigareläggas. Finland tillhör den nordiska kulturgemenskapen som varje finländare ska ges möjlighet att känna sig delaktig av. Att lära sig språk är inte ett nollsummespel. Språkkunskaperna stöder varandra, om man redan har ett språk i bagaget blir det lättare att lära sig det nästa. Det finns ingen anledning att ställa språk mot varandra.

Andra stadiets utbildningen genomgår en strukturell förändring i och med att kraven på elevunderlag höjs och årskullarna minskar. Elevernas behov och närheten till utbildningen ska ligga i fokus när antalet anordnare minskar. FSD förkastar förslaget att utbildningsansvaret i framtiden enbart ska ges till enspråkiga, finsk- eller svenskspråkiga

utbildningsanordnare. Inflytandet över andra stadiets utbildning ska finnas lokalt i den egna regionen, så att en god kontakt med det lokala näringslivet kan upprätthållas. Samma lokala anordnare ska ha möjlighet att ordna både svensk- och finskspråkig andra stadiets utbildning. Man ska kunna studera helt och hållet på svenska även om anordnaren har två lov. Det ska också vara möjligt att bilda gemensamma campusar för svensk- och finskspråkig andra stadiets utbildning.

Språkbadsverksamheten är ett sätt att lotsa in barnen i tvåspråkigt tänkande. Efterfrågan på språkbad är stor: många barn står i kö till verksamheten, fast den inte marknadsförs. Ett led i att stärka tvåspråkigheten vore att verksamheten utvidgades till flera orter och skolor. Tack vare den socialdemokratiska undervisningsministern har en språkbadsläro- utbildning inletts i Vasa. Det finns också skäl att utveckla språkbadsverksamheten på svenska orter för att ge svenskspråkiga elever bättre kunskaper i finska. Undervisningen i finska måste vara kvalitativt högstående och det krävs satsningar på metodik och lärarfortbildning. FSD har en öppen inställning till samlokalisering av skolor då det är språk- och utrymmes- mässigt ändamålsenligt.

Bristen på behöriga lärare i grundskolan och på andra stadiet i Svenskfinland är alarmerande och hotar jämlikheten i utbildningen. FSD förespråkar ökade resurser till fortbildning av obehöriga lärare på ett flexibelt sätt.

3. Intressebevakning

Det politiska samarbetet för Finlands tvåspråkighet är viktigt. FSD satsar på arbetet inom Svenska Finlands Folkting och vill fortsätta "Rundabordsdiskussionerna" om de svenska framtidsfrågorna. Tvåspråkigheten och den finlandssvenska kulturen tillhör alla finländare, och därför måste vi hitta ett brett samförstånd i de svenska frågorna. Språkmajoritetens stöd är en förutsättning för att vi ska kunna upprätthålla svenskans ställning i Finland. Finlandssvenskarna kan räkna med att SDP ställer upp för tvåspråkigheten.

När social- och hälsovårdsreformen förverkligas, bör man försäkra sig om den svenskspråkiga befolkningens rätt till service på sitt modersmål. Speciellt viktigt är detta inom barnomsorgen, vården av funktionshindrade och äldre vården. En splittring av den svenskspråkiga vården av funktionshindrade på tre social och hälsovårdsområden kan i längden inte garantera högklassig specialkunskap för denna minoritetsgrupp, eftersom den s.k. kritiska massan (antalet svenskspråkiga klienter) då blir för liten. Kårkulla samkommun bör få status som samkommun med produktionsansvar för hela Svenskfinland, vilket förutsätter en förordning av statsrådet.

Minoritetsnämnderna i social- och hälsovårdsområdena ska ha tillräckliga befogenheter att påverka den svenskspråkiga servicen. I den nya metropolförvaltningen måste också en minoritetsnämnd införas, med samma befogenheter som i Nylands förbund. För övrigt prioriterar FSD den offentliga servicen och motsätter sig pengarna följer klienten –modellen inom vården.

Rundradions svenskspråkiga radio- och TV-kanaler och deras programutbud utgör en viktig del av landets tvåspråkighet. FSD vill värna om ett brett programutbud och ett täckande nät av regionala redaktioner samt att programutbudet skall tillgodose alla åldersgruppers intressen.

4. Arbete och företagande

Arbetslösheten är det största hotet mot hela vår välfärd. Förutom att det är viktigt att skapa nya arbetsplatser, behöver vi också ett mer rättvist arbetsliv. De som har jobb, ska kunna leva på sin lön, utan att behöva lyfta bidrag för att försörja sig och sin familj. Arbetsavtalsformer som försämrar arbetstagarens roll i arbetslivet (t.ex. nollavtal) bör bekämpas. Ett rättvist arbetsliv stöder varje enskild individs utveckling. Tillräckliga resurser för utbildning av dem som är i arbetslivet bör reserveras.

FSD samarbetar med fackföreningsrörelsen för att tillgodose de fackliga behoven på svenska och utveckla arbetslivet på löntagarnas villkor. Många finländare är oroade över den höga arbetslösheten och hur pengarna ska räcka till. FSD tycker det är viktigt att stöda den nationella köpkraften genom att sänka låg- och medelinkomsttagarnas beskattning.

FSD stöder företagsamhet och företagare och vill förbättra deras förutsättningar att bedriva en lönsam verksamhet. Den nedre gränsen för företagets moms skyldighet bör höjas ytterligare för att sporra företagen att anställa. Det är samhällets uppgift att se till att entreprenörer har möjlighet att etablera sig och utveckla företagen även på landsbygden och i skärgården. Goda kommunikationer spelar i alla sammanhang en avgörande roll.

5. Investera i Svenskfinland

FSD prioriterar främjandet av följande trafikprojekt:

- » **Kvarkentrafiken.** Finska staten ska gå med och finansiera det unika transportkonceptet mellan Vasa och Umeå tillsammans med svenska staten och EU-kommissionen.
- » **Riksväg 8.** Vägen måste förbättras, eftersom den inte uppfyller standardkraven på huvudvägar och olyckstätheten är hög.

- » **Kustbanan.** Medel bör anslås för grundförbättring och utveckling av Kustbanan.
- » **Hangö-Hyvinge-banan.** Med tanke på Hangö hamns och hela regionens konkurrenskraft är det av avgörande betydelse att Hangö-Hyvinge banan elektrifieras.
- » **Fungerande skärgårdstrafik.** Särskilda medel bör anslås för att reparera bryggor som färjorna och förbindelsefartygen använder. Natturerna får inte avskaffas och planeringen av Pargas-Nagu bron bör inledas.
- » **Bana österut.** Nästa regering bör inleda planeringen av en tågförbindelse från Helsingfors österut.

6. Integration på svenska

FSD anser att Finlands tvåspråkighet erbjuder möjligheter att utveckla integrationsverksamheten. På tvåspråkiga orter bör man i större utsträckning erbjuda invandrarna möjligheter att lära sig svenska. Efter att nyfinländaren snabbt funnit sin plats i samhället via svenskan, kan han eller hon småningom lära sig finskan vid sidan om arbete eller fritidsintressen. Det viktigaste är integrationen, inte vilket av de inhemska språken personen lär sig först. Då invandrare lär sig svenska innebär det en värdefull stimulans för tvåspråkigheten. Det finlands-svenska föreningslivet samt arbetar- och medborgarinstitutioner måste inkopplas bättre i integrationsprocessen. Vi bör kunna visa att det går att leva och verka i Finland på svenska.

7. Hållbar utveckling i Svenskfinland

Socialdemokraterna förespråkar en ekonomisk utveckling som är både socialt och ekologiskt hållbar. Tillväxt och materiella behov kan inte tillgodoses till varje pris. Finland måste bli bättre på att spara energi samt ligga i framkant när det gäller att ta i bruk förnyelsebara energikällor.

Miljövården är viktig för att bevara mångfalden i naturen och den kan ge många en inkomst. Lagstiftningen kring skyddsjakt på skarv bör emellertid ses över, för att bl.a. hindra att fiskevatten utarmas. Rent vatten samt välskötta naturområden och urbana miljöer ökar också regionernas dragningskraft som rese mål.

Östersjöns tillstånd är alarmerande. Allt större delar av havets havsbotten är så syrefattigt att hela ekosystem håller på att dö ut. FSD har två tyngdpunktområden i Östersjöpolitiken: dels att minska jordbrukets utsläpp i vattendrag och dels att förebygga oljeolyckor i Finska viken.

Sammanfattning:

- » En stark offentlig sektor är bästa garanten för fullgod service på svenska.
- » Undervisningen i nationalspråken bör tidigareläggas och fokus ska ligga på muntlig kommunikation.
- » Bevara beslutsfattandet om svenskspråkig yrkesutbildning i regionerna och tillåt tvåspråkiga anordnare.
- » Utvidga språkbudet till fler orter och skolor.
- » Samlokalisering av finsk- och svenskspråkiga skolor kan vara motiverat då det är språk- och utrymmesmässigt ändamålsenligt.
- » Bristen på behöriga lärare i Svenskfinland hotar jämlikheten i utbildningen och förutsätter satsningar på fortbildning.
- » Värna om den svenska servicen i Social- och hälsovårdsområden och metropolförvaltningen.
- » Kårkulla samkommun bör få status som samkommun med produktionsansvar för hela Svenskfinland, vilket förutsätter en förordning av statsrådet.
- » FSD prioriterar den offentliga servicen och motsätter sig pengarna följer klienten –modellen inom vården.
- » Trygga Rundradions svenskspråkiga verksamhet.
- » Sänk låg- och medelinkomsttagarnas beskattning för att stöda köpkraften.
- » Den nedre gränsen för företagens momsskyldighet bör ytterligare höjas för att sporra företagen att anställa.
- » Investera i Kvarkestrafiken och förbättra riksväg 8.
- » Skapa förutsättningar för en fungerande skärgårdstrafik.
- » Medel bör anslås för grundförbättring och utveckling av Kustbanan.
- » Elektrifiera Hangö-Hyvinge –banan och inled planeringen av en tågförbindelse från Helsingfors österut.
- » Erbjud invandrarna möjlighet att lära sig svenska och koppla in arbetar- och medborgarinstituten i integrationsprocessen.
- » Se över lagstiftningen kring skydds jakt på skarv.
- » Minska jordbrukets utsläpp i vattendrag och förebygg oljeolyckor i Finska viken.